

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 29. juni 2023
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Anna Rosdahl Christian-
sen
Sagsnr.: 2023-793-0196
Dok.: 2862571

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens udkast til gennemførelsesretsakt om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet for personoplysninger overført fra EU til USA under det nye EU-US Data Privacy Framework

1. Resumé

Kommissionen præsenterede den 13. december 2022 sit første udkast til gennemførelsesretsakt om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet angående USA (komitésag). Gennemførelsesretsakten er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen). Forslaget vil indebære, at personoplysninger uden specifik godkendelse kan overføres fra EU til certificerede amerikanske virksomheder. Sagen har været behandlet i den såkaldte Artikel 93-Komité, hvor repræsentanter fra medlemsstaternes regeringer deltager. Forslaget drøftes og sættes forventeligt til afstemning på et møde i Artikel 93-Komitéen primo juli 2023. Kommissionens endelige vedtagelse af afgørelsen kan forventes truffet i juli 2023. En vedtagelse af forslaget skønnes at have en positiv indvirkning for erhvervslivet og registrerede personer, idet beskyttelsesniveauet, som sikres, når personoplysninger overføres til amerikanske virksomheder, vurderes i det væsentlige at svare til beskyttelsesniveauet i EU. Regeringen agter derfor at stemme for Kommissionens forslag.

2. Baggrund

Når personoplysninger ønskes overført til et tredjeland (lande uden for EU/EØS) skal dataeksportøren (den der fører personoplysningerne ud af

EU/EØS) iagttage de databeskyttelsesretlige regler om tredjelandsoverførsler. Efter disse regler skal en overførsel være baseret på et såkaldt overførselsgrundlag, der er det ”instrument”, som skal være på plads, inden oplysninger kan videregives til modtagere i et tredjeland.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 45, stk. 1, at overførsel af personoplysninger til et tredjeland kan finde sted, hvis Kommissionen har fastslået, at tredjelandet har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Konsekvensen af en afgørelse om et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i USA er således, at personoplysninger uden specifik godkendelse kan overføres til de virksomheder i USA, som er omfattet af ordningen, såfremt de behandles lovligt i EU.

I juli 2020 underkendte EU-Domstolen med Schrems II-dommen Kommissionens tilstrækkelighedsafgørelse, der var baseret på det tidligere Privacy-Shield vedrørende USA som sikkert tredjeland. EU-Domstolen fandt, at amerikansk lovgivning gav efterretningstjenesterne for vide beføjelser til at pålægge virksomheder at udlevere personoplysninger fra EU. Endvidere fandt EU-Domstolen, at der manglede effektive retsmidler for berørte borgere til at få efterprøvet sådanne indgreb.

Dommen indebærer, at der ikke kan ske overførsel af personoplysninger til virksomheder i USA under henvisning til, at de pågældende virksomheder har tilsluttet sig Privacy Shield-ordningen.

Den kommende tilstrækkelighedsafgørelse har således både til formål at skabe et nyt grundlag for overførsel af personoplysninger fra EU til USA og imødegå de mangler, som EU-Domstolen konstaterede i Schrems II-afgørelsen.

Kommissionen har den 13. december 2022 præsenteret sit første udkast til gennemførelsesretsakt om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet angående USA (komité-sag). Tilstrækkelighedsafgørelsen er baseret på det nye Data Privacy Framework, og indeholder en certificeringsordning, hvorefter de virksomheder, der tilslutter sig, kan benytte tilstrækkelighedsafgørelsen som overførselsgrundlag.

Udkastet skal behandles af komitéen, der er nedsat i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 93, stk. 1, og som består af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer (Artikel 93-komitéen).

Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller kan forelægge forslaget for appeludvalget, som består af repræsentanter fra EU-landene og har Kommissionen som formand. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen enten vedtage forslaget eller forelægge et ændret forslag for Komitéen eller forelægge sagen for appeludvalget.

I det omfang sagen forelægges for appeludvalget, og der i den forbindelse med kvalificeret flertal afgives en negativ udtalelse om udkastet, kan Kommissionen ikke vedtage udkastet. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen udkastet. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage udkastet.

Forslaget drøftes fortsat i Artikel 93-Komitéen, og forventes sat til afstemning på et møde primo juli 2023.

Forslaget forventes endelig vedtaget af Kommissionen ved udgangen af juli 2023.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til tilstrækkelighedsafgørelse vil, når den er vedtaget, indebære, at personoplysninger uden specifik godkendelse kan overføres fra EU til de amerikanske virksomheder, der har tilsluttet sig Data Privacy Framework.

Tilstrækkelighedsafgørelsen er baseret på det nye Data Privacy Framework, som er et resultat af forhandlinger mellem Kommissionen og USA, samt en analyse af amerikansk lov og praksis, herunder særligt Executive Order 14086 *'Enhancing Safeguards for US Signals Intelligence Activities'* og *Regulation on the Data Protection Review Court* udstedt af den amerikanske justitsminister.

Data Privacy Framework bygger på en ordning, hvor virksomheder i USA frivilligt vælger at tilslutte sig Data Privacy Framework for derved at kunne gøre brug af tilstrækkelighedsafgørelsen, som Kommissionen træffer, og som indebærer, at personoplysninger kan overføres fra EU. I det omfang en

virksomhed tilslutter sig principperne, forpligter virksomheden sig til at overholde dem.

De væsentligste forskelle mellem det nye Data Privacy Framework og det tidligere Privacy Shield er en række begrænsninger i de amerikanske myndigheders adgang til at pålægge virksomheder at udlevere personoplysninger, samt nye klagemuligheder for berørte EU-borgere.

Begrænsningerne og foranstaltningerne vedrørende de amerikanske myndigheders adgang til personoplysninger med henblik på strafferetlig håndhævelse og nationale sikkerhedsmål, indebærer bl.a., at enhver sådan brug af personoplysninger begrænses til det nødvendige og forholdsmæssige til beskyttelsen af national sikkerhed og ikke må være uproportionelt i forhold til beskyttelsen af privatliv og frihedsrettigheder i øvrigt.

Derudover vil de amerikanske efterretningstjenester være underlagt tilsyn med henblik på at sikre overholdelse af sikkerhedsforanstaltningerne.

Endelig indebærer de supplerende sikkerhedsforanstaltninger etablering af Data Protection Review Court (DPRC), der er en uafhængig klagemekanisme, der vil undersøge og behandle klager fra europæere om amerikanske myndigheders adgang til deres personoplysninger. Alle klager over behandling af personoplysninger til DPRC gennemgås af tre dommere og assisteres af en 'Special Advocate', som skal sikre, at klagers interesser repræsenteres.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet kom den 11. maj 2023 med en beslutning om udkastet til tilstrækkelighedsafgørelse.

Europa-Parlamentet bemærker, at der ikke er sket tilstrækkelige ændringer af principperne i databeskyttelsesrammen, der er indført af det amerikanske handelsministerium, sammenlignet med principperne i Privacy Shield-ordningen, således at der ydes en beskyttelse, der i det væsentlige svarer til den, der ydes i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Herudover udtrykker Europa-Parlamentet bekymring over, at afgørelsen om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveaet, hvis den vedtages, kan blive underkendt af EU-Domstolen.

Europa-Parlamentet opfordrer i sin beslutning Kommissionen til at fortsætte forhandlingerne med sine amerikanske modparter med henblik på at skabe en mekanisme, der kan sikre det tilstrækkelige beskyttelsesniveau, der kræves i henhold til EU's databeskyttelseslovgivning og chartret som fortolket af EU-Domstolen, samt at Kommissionen ikke vedtager konstateringen af et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau før henstillingerne i Europa-Parlamentets beslutning og Det Europæiske Databeskyttelsesråds udtalelse af 28. februar 2023 er gennemført fuldt ud.

Kommissionen har den 15. juni 2023 fremlagt et revideret forslag til tilstrækkelighedsafgørelse, der indeholder en række uddybninger og præciseringer med henblik på bl.a. at imødekomme de bekymringer, som Europa-Parlamentet har rejst i sin beslutning.

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Når personoplysninger ønskes overført til et tredjeland (lande uden for EU/EØS), skal dataeksportøren (den der fører personoplysningerne ud af EU/EØS) iagttage de databeskyttelsesretlige regler om tredjelandsoverførsler.

Formålet med reglerne om tredjelandsoverførsler er at sikre en tilstrækkelig beskyttelse af personoplysninger, som forlader EU. Reglerne stiller i den forbindelse krav om, at videregivelse af personoplysninger til en modtager i et tredjeland skal være baseret på et overførselsgrundlag, der er det ”instrument”, som skal være på plads, inden personoplysninger kan overføres til et tredjeland. Hensigten er, at overførselsgrundlaget skal yde de fornødne garantier for beskyttelsen af de overførte oplysninger.

Databeskyttelsesforordningens regler om tredjelandsoverførsler fremgår af forordningens kapitel V om overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer.

For så vidt angår de tilgængelige overførselsgrundlag opererer databeskyttelsesforordningen med tre muligheder.

For det første fremgår det af databeskyttelsesforordningens artikel 45, stk. 1, at overførsel af personoplysninger til et tredjeland kan finde sted, hvis Kommissionen har fastslået, at tredjelandet har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Kommissionen skal ved vurderingen af beskyttelsesniveauets tilstrækkelighed bl.a. tage elementerne i artikel 45, stk. 2, litra a – litra c, i betragtning.

Kommissionen træffer beslutning om beskyttelsesniveauet ved en gennemførelsesretsakt. Gennemførelsesretsakten vedtages efter undersøgelsesproceduren i databeskyttelsesforordningens artikel 93, stk. 2, jf. artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2022, hvilket bl.a. vil sige, at beslutningen skal træffes på grundlag af en udtalelse, som afgives af en Komité, der er nedsat i henhold til forordningens artikel 93, stk. 1, og som består af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer.

I fraværet af en tilstrækkelighedsafgørelse kan overførslen baseres på et af de opregnede instrumenter i forordningens artikel 46 om fornødne garantier, herunder kontraktbestemmelser, som skal sikre passende databeskyttelsesgarantier, herunder rettigheder, der kan håndhæves i forhold til de berørte borgeres personoplysninger.

Endelig indeholder databeskyttelsesforordningens artikel 49 en undtagelsesbestemmelse, som i visse nærmere angivne situationer giver mulighed for enkeltstående og ikke-systematiske overførsler til tredjelande.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget indebærer ikke ændringer i dansk ret.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes at kunne have en positiv erhvervsøkonomisk indvirkning for erhvervslivet, som vil kunne overføre personoplysninger til virksomheder i USA, der er omfattet af ordningen, uden specifik godkendelse.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes at have en positiv indvirkning for erhvervslivet og registrerede personer, idet beskyttelsesniveauet, som sikres,

når personoplysninger overføres til virksomheder i USA, vurderes i det væsentlige at svare til beskyttelsesniveauet i EU.

8. Høring

Forslaget er blevet forelagt Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som består af repræsentanter fra medlemsstaternes datatilsyn og af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

Det Europæiske Databeskyttelsesråd har en uafhængig og rådgivende rolle på databeskyttelsesområdet, og afgiver bl.a. udtalelser til Kommissionen med henblik på vurdering af tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet i et tredjeland. Det Europæiske Databeskyttelsesråd fremkom den 28. februar 2023 med sin udtalelse om Kommissionens udkast.

Det Europæiske Databeskyttelsesråd hilser først og fremmest en række forbedringer velkommen set i forhold til den tidligere Privacy Shield-ordning. Rådet fremhæver i den forbindelse særligt forbedringerne i forhold til indførelsen af principperne om nødvendighed og proportionalitet for amerikanske efterretningstjenesters behandling af personoplysninger i forbindelse med signalindhentning. Derudover er det Rådets opfattelse, at klageadgangen for registrerede i EU er blevet forbedret betydeligt med Data Protection Review Court set i forhold til den tidligere ordning.

Efter en grundig analyse af Kommissionens udkast til tilstrækkelighedsbeslutning bemærker Det Europæiske Databeskyttelsesråd imidlertid, at der fortsat er en række bekymringer. Bekymringerne vedrører bl.a. de registreredes rettigheder, videreoverførsel af personoplysninger fra den oprindelige modtager og anvendelsesområdet for undtagelserne til Data Privacy Framework, samt bekymringer vedrørende de amerikanske myndigheders mulighed for midlertidig masseindsamling af oplysninger, og hvordan Data Protection Review Court kommer til at fungere i praksis. Det Europæiske Databeskyttelsesråd anbefaler på den baggrund, at Kommissionen fremlægger yderligere beviser og forklaringer omkring de rejste spørgsmål.

Kommissionen har den 15. juni 2023 udarbejdet et revideret forslag til tilstrækkelighedsafgørelse, der indeholder en række uddybninger og præciseringer i anledningen af Det Europæiske Databeskyttelsesråds udtalelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er Justitsministeriets forventning, at andre EU-lande generelt vil være positivt stemt over for udkastet til en tilstrækkelighedsafgørelse om USA.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at det er vigtigt, at der skabes et velfunderet og gennem-analyseret grundlag, der giver juridisk sikkerhed for de virksomheder, der er involveret i overførsel af data mellem EU og USA. Det bemærkes i den forbindelse, at personoplysninger, der overføres på baggrund af en tilstrækkelighedsafgørelse, stadig skal behandles i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens øvrige regler om behandling af personoplysninger. En tilstrækkelighedsafgørelse vil således alene give mulighed for, at personoplysninger kan overføres til tredjelandet uden yderligere specifik godkendelse.

Betydningen af dataoverførsel er stigende i samhandelen på tværs af grænser og en forudsætning for, at mange europæiske virksomheder kan konkurrere på det globale marked. Kommissionens forslag vil derfor kunne give en enklere, mindre byrdefuld og dermed mere omkostningseffektiv mekanisme for de europæiske virksomheders dataudveksling. Dette finder regeringen fornuftigt, og regeringen arbejder på den baggrund for at begrænse digitale handelshindringer på globalt plan med henblik på, at danske virksomheder kan udnytte potentialet for vækst og indtjening i den digitale økonomi.

Henset til ovennævnte fordele ved forslaget agter regeringen at støtte Kommissionens forslag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg blev dog orienteret om den kommende tilstrækkelighedsafgørelse i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet for retlige og indre anliggender den 2. juni 2023.